

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Radkovou, Ph.D., ve věci

žalobce: **T. K.**
bytem L. 175, X L.
zastoupený advokátem JUDr. Radkem Bechyně
sídlem Legerova 148, 280 02 Kolín

proti
žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**
sídlem Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 1. 2017, č. j. KUOK 11744/2017, ve věci
přestupku,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**
- III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Včas podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného, citovaného v záhlaví, kterým žalovaný zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Lipník nad Bečvou (dále jen „městský úřad“) ze dne 20. 10. 2016, č. j. MU/21951/2016/OSČaŽÚ-DP.

2. Rozhodnutím městského úřadu byl žalobce uznán vinným z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů.
3. Přestupku se žalobce dopustil úmyslně porušením § 18 odst. 3 citovaného zákona tím, že dne 20. 5. 2016 v době kolem 8.21 h na silnici I. třídy č. 47 v katastrálním území obce Jezernice, ve směru jízdy od obce Lipník nad Bečvou na obec Hranice, v blízkosti křižovatky u obce Jezernice (GPS 49°32'01.296"N 17°37'24.960"E) při řízení motorového vozidla Škoda Fabia, RZ X, překročil nejvyšší dovolenou rychlost jízdy mimo obec o 71 km/h.
4. Hlídkou Policie ČR byla žalobci naměřena rychlost jízdy 166 km/h v místě, kde je nejvyšší dovolená rychlost jízdy 90 km/h. Při zvážení možné odchylky měření $\pm 3 \%$ byla rychlost 161 km/h.
5. Za tento přestupek byla žalobci uložena pokuta ve výši 6 500 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 7 měsíců a náhrada nákladů správního řízení v paušální výši 1 000 Kč.
6. V **žalobě** žalobce namítal nezákonné nerespektování omluvy a neprokázání materiálního znaku přestupku.
7. Žalobce byl na svých právech výrazně omezen tím, že jeho omluva nebyla akceptována jako dostatečně odůvodněná, byť byla včasná. Žalobce omluvu zaslal včas a považoval ji za dostačující důvod pro to, aby bylo nařízeno nové ústní jednání. Protože šlo o první omluvu žalobce, nebyl ze strany městského úřadu důvod omluvu neakceptovat a nenařídít ve věci nový termín ústního jednání. Tím bylo žalobci znemožněno navrhnout důkazy na svou obhajobu, ale taktéž seznámit se alespoň s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim. S ohledem na rychlost, se kterou věc projednal i žalovaný, není důvod se domnívat, že by alespoň možnost seznámit se s podklady rozhodnutí znemožnila řádné projednání věci. Žalobce se neztotožnil s názorem žalovaného, že byl náležitě poučen o tom, jaká omluva je dostatečná, aby byla městským úřadem akceptována. S ohledem na běžnou praxi správních orgánů, kdy je možno se omluvit pouze telefonicky a dohodnout jiný termín jednání, je postup městského úřadu žalobcem považován za přehnaně přísný.
8. Žalovaný se naprosto nezabýval skutečností, zda žalobce naplnil materiální znak daného přestupku. Žalovaný konstatoval, že mělo dojít k závažnému porušení veřejného zájmu a za veřejný zájem považoval to, aby se na pozemních komunikacích respektovala pravidla silničního provozu. Podle žalobce ne každé porušení pravidel musí být přestupkem a je třeba skutek vnímat v širších souvislostech a vzít v potaz další okolnosti, které mohly povahu jednání ovlivnit zejména možnost, zda mohl dotyčný svým jednáním kohokoliv ohrozit. Žalobce se domníval, že vzhledem k době, kdy ke spáchání skutku došlo, musela být možnost, že by svým jednáním kohokoliv ohrozil, velmi nízká. Žalovaný se naprosto nevypořádal s argumentem ohrožení ostatních účastníků silničního provozu, které bylo s ohledem na dobu, kdy byl skutek spáchán, naprosto minimální, a to zejména vlivem provozu na pozemní komunikaci, kde měl být přestupek spáchán.
9. Zákony, které upravují provoz na pozemních komunikacích, mají primární význam ve smyslu ochrany účastníků silničního provozu. Ovšem zejména u rychlosti je nebezpečnost založena na zjevně subjektivních dojmech. Rozhodně nelze konstatovat, že vyšší rychlost rovná se automaticky vyšší nebezpečí, a to za předpokladu, že je koho potenciálně ohrozit,

což v době spáchání předmětného přestupku nebylo a mohlo tedy dojít pouze k ohrožení řidiče vozidla, které rychlost překročilo.

10. K ohrožení, kterému se vystavuje např. rychlou jízdou žalobce, nemůže být předmětem zájmu orgánu veřejné moci a za ohrožování vlastní osoby nemůže být jakkoliv postižen, jediné v případě, že by riziku vystavil i ostatní účastníky silničního provozu. K naplnění materiálního znaku přestupku žalobce namítal, že je nutno jej jednoznačně prokázat. Správní orgány neprokázaly materiální aspekt přestupku i s ohledem na místo a čas spáchání, povětrnostní podmínky, dostupnou infrastrukturu, stav komunikace, zástavbu bezprostředně navazující na místo spáchání přestupku a její využití. Je důvodný předpoklad, že např. v bytové zástavbě, dopoledne a v pracovní den je např. pohyb chodců naprosto minimální.
11. Správní orgány se dále naprosto nevypořádaly s námitkami žalobce na jasné zjištění místa spáchání přestupku. I v tomto žalobce spatřoval zásadní pochybení při celkovém zjištění přestupku.
12. Žalovaný ve **vyjádření k žalobě** uvedl, že tyto jsou zcela totožné s odvolacími námitkami. S těmi se žalovaný v napadeném rozhodnutí řádně a v dostatečném rozsahu vypořádal a na závěry tam uvedené odkázal. Podle žalovaného ze spisového materiálu městského úřadu a žalovaného je zřejmé, že žalobní námitky jsou nedůvodné.
13. Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci **přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 27. 1. 2017 – s přihlédnutím ke specifikům daného řízení, popsaným v další části rozsudku.
14. Ze **správního spisu** ve vztahu k souzené věci soud zjistil z oznámení přestupku ze dne 6. 6. 2016 spáchání přestupku tak, jak je uvedeno v úvodní části odůvodnění tohoto rozsudku. V místě měření byla nejvyšší dovolená rychlost 90 km/h. Vozidlo žalobce bylo zastaveno hlídkou Policie ČR, Dopravního inspektorátu Přerov, na začátku obce Hranice VII - Slavič.
15. Do ručně psaného oznámení přestupku se žalobce vyjádřil a podepsal ho. Žalobce ve vyjádření uvedl, že „při výjezdu na I/47 ve směru od Přerova jsme byli nebezpečně předjeti řidičem v bílém Mercedesu a nechal jsem se vyprovokovat k rychlé jízdě“.
16. Podle záznamu o přestupku z rychloměru bylo zjištěno z fotografie, že registrační značka vozidla byla čitelná, vozidlo je umístěno uprostřed snímku, mezi rychloměrem a vozidlem není žádná překážka, jde o rovný přehledný úsek a rychlost naměřená žalobci z rychloměru ve vozidle Policie ČR byla 166 km/h.
17. Podle ověřovacího listu č. 185/15 ze dne 23. 11. 2015 byl rychloměr ověřen jako stanovené měřidlo. Konec platnosti ověření byl dne 22. 11. 2016.
18. Podle výpisu z registru řidičů žalobce má řidičské oprávnění od roku 1991.
19. Podle úředního záznamu Policie ČR ze dne 20. 5. 2016 bylo zaznamenáno radarem rychle jedoucí osobní motorové vozidlo, identifikované výše. Toto vozidlo policisté služebním vozem dojeli a zastavili, policista S. si vyžádal od řidiče doklady, které musí mít řidič při

řízení u sebe. Na měřicím zařízení nedošlo k žádné události, která by mohla ovlivnit přesnost měření.

20. Podle úředního záznamu Policie ČR ze dne 20. 5. 2016, sepsaného policistou S., bylo změřeno rychle jedoucí předmětné vozidlo. Po zastavení řidič na výzvu předložil doklady, které musí mít při řízení u sebe, především osvědčení o registraci vozidla a řidičský průkaz. Policista kontrolou vozidla a jeho řidiče zjistil, že vozidlo řídil žalobce, který tiskopis oznámení přestupku podepsal a vyjádřil se k věci. Přestupek byl spolehlivě zjištěn a dechová zkouška byla negativní.
21. Součástí správního spisu je mapový podklad přestupku ze stránek mapy.cz a uliční pohled - panorama z místa postavení rychloměru ve směru na obec Hranice.
22. Podpis žalobce na doručence o oznámení zahájení správního řízení je totožný jako na tiskopisu „oznámení přestupku“.
23. Podle výpisu z evidenční karty žalobce má žalobce devět záznamů o přestupcích a aktuální stav bodového hodnocení je 0 bodů.
24. Z jednání nařízeného na den 4. 10. 2016 se žalobce podáním ze dne 3. 10. 2016, zaslaným zmocněncem, omluvil. Podle omluvy se žalobce nemohl osobně dostavit z důvodu plánovaného pobytu v zahraničí a zmocněnec důvod své omluvy neuvedl. Žádná písemnost o jiném jednání, ani žádná jiná písemnost, nebyla k omluvě doložena. Dále v omluvě žalobce žádal, aby došlo k přesné specifikaci místa spáchání přestupku, a to i místním šetřením, a prokázání materiálního znaku, protože nedošlo k žádnému ohrožení. Žalobce navrhl výslech zasahujících policistů a posouzení provedeného měření ze strany odborného pracovníka výrobce použitého měřicího zařízení, protože se žalobce domníval, že došlo k užití měřicího zařízení v rozporu s pokyny výrobce.
25. Dne 4. 10. 2016 byl projednán přestupek v nepřítomnosti žalobce a jeho zmocněnce a bylo provedeno dokazování všemi citovanými listinami.
26. **Rozhodnutím ze dne 20. 10. 2016** byl žalobce uznán vinným ze shora citovaného přestupku.
27. Skutková zjištění učinil městský úřad z listinných důkazů citovaných výše, zejména ze záznamu o přestupku, oznámení přestupku doplněného úředními záznamy, ověřovacím listem, výpisem bodového hodnocení žalobce a mapovým podkladem.
28. Městským úřadem byla zohledněna odchylka $\pm 3 \%$, protože šlo o rychlost nad 100 km/h. Dalším podkladem pro vydání rozhodnutí byl mapový podklad, který byl v souladu s určením místa přestupku podle záznamu z rychloměru a záznamu o přestupku. Na shora specifikovaném místě přestupku (bod 3 rozsudku) je nejvyšší dovolená rychlost mimo obec obecnou úpravou provozu na pozemních komunikacích vymezena hodnotou 90 km/h.
29. Žalobce byl ztotožněn dle jím předložených dokladů, podepsal oznámení a vyjádřil se do něj. Předmětné vozidlo je na snímku z rychloměru jediné a je ve správné pozici, z čehož vyplývá, že měření proběhlo v souladu s návodem k použití rychloměru. Ke spáchání přestupku došlo v nezastavěné části, na přehledné rovné komunikaci, která má dva jízdní pruhy pro každý směr jízdy. V době spáchání přestupku byla denní doba, zataženo a dobrá viditelnost. Rychloměr splňoval všechny zákonné podmínky pro měření rychlosti vozidel, což bylo osvědčeno i doloženým ověřovacím listem. Policisté v úředním záznamu

potvrdili, že byla spolehlivě zjištěna totožnost řidiče, rychlost vozidla a nedošlo k žádné události, která by mohla ovlivnit přesnost měření.

30. Městský úřad neměl pochybnosti o spáchání přestupku, místě jeho spáchání a věrohodnosti důkazů, protože policisté přestupek zjistili při výkonu svého povolání ze zákonné povinnosti. Jejich pozorování a zjištění hodnotil městský úřad jako věrohodná, nezaujatá a nezkreslená a z toho při vydání rozhodnutí vycházel.
31. Konkretizaci místa spáchání přestupku ve výroku považoval městský úřad za dostatečnou, následně upřesněnou ve správním řízení, a proto odmítl provést další dokazování ke zjišťování místa přestupku. Přesněji již nebylo možné místo spáchání přestupku popsat. Kromě křižovatky se v daném místě nenachází jiná stavba nebo orientační bod. Po celou dobu řízení se žalobce mohl seznámit s podklady rozhodnutí.
32. Podle městského úřadu míra společenské nebezpečnosti daného přestupku je dána velmi výrazným překročením nejvyšší dovolené rychlosti, dále tím, že jde o čtyřpruhovou komunikaci I. třídy, hlavní spojnici mezi obcemi Přerov, Lipník nad Bečvou a Hranice. Ani na této komunikaci nelze vyloučit pohyb chodců a cyklistů.
33. Výslech policistů za účelem posouzení provozu na dané komunikaci i rizikovosti v jízdě žalobce městský úřad neprovedl, neboť měl za to, že provedené důkazy poskytovaly dostatečné informace o provozu na dané komunikaci i o rizikovosti jízdy žalobce. Přítomnost policejního vozidla, které žalobce předjížděl, i vozidla, o kterém žalobce uvedl do oznámení přestupku, že ho předjížděl, osvědčují, že žalobce nebyl na silnici sám. Na komunikaci nejsou středová ani krajní svodidla. Sám žalobce uvedl, že se nechal vyprovokovat k rychlé jízdě bílým vozidlem Mercedes, což svědčí o tom, že žalobce je nebezpečný sám sobě i svému okolí.
34. K námitce vadného užití rychloměru, a to v rozporu s pokyny výrobce, městský úřad uvedl, že navrhované dokazování neprovedl, neboť oprávněná úřední osoba je držitelkou osvědčení, které jí bylo dne 5. 5. 2016 vystaveno společností RAMET a.s. Kunovice, když absolvovala odbornou přípravu pro užívání silničních rychloměrů typu Ramer, AD a PolCam ve všech modifikacích, a to se zaměřením na vyhodnocování záznamů přestupků. Z úřední činnosti je oprávněné osobě známo, že zasahující policisté byli proškoleni k obsluze rychloměru. Oprávněná úřední osoba dospěla k závěru, že správnost měření je dokladována správnou pozicí měřeného vozidla na snímku. V pochybnostech si mohl žalobce požádat o přezkoušení rychloměru podle § 11a odst. 1 zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii, ve znění pozdějších předpisů.
35. K materiálnímu aspektu městský úřad dodal, že k přestupku došlo v blízkosti křižovatky, kde dochází často k dopravním nehodám. Daný přestupek má vysokou společenskou nebezpečnost, neboť ve většině případů není řidič schopen reagovat na vzniklé kolizní situace a může dojít k vážné dopravní nehodě.
36. V **odvolání** žalobce namítal nesprávné určení místa přestupku a navrhl k němu provést místní šetření a zjistit, zda k přestupku došlo na místě veřejně přístupném nebo na soukromém pozemku. Dále žalobce namítl nesprávné užívání zkratk zákona a jejich označování, nesprávné zjištění skutkového stavu, kdy vznikla rozumná pochybnost a mělo být rozhodnuto podle právní zásady *in dubio pro reo*. Nebyl prokázán materiální aspekt přestupku, přičemž nelze argumentovat formálním znakem. Dále městský úřad neprokázal, jak a v čem porušil nebo ohrozil žalobce bezpečnost. Tato skutečnost měla být

předmětem dokazování, např. znalecky, vyšetřovacím pokusem ap. V tomto směru je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.

37. Žalovaný v **rozhodnutí o odvolání** ke zjištění skutkového stavu odkázal na skutkovou podstatu předmětného přestupku, skutková zjištění ze záznamu z rychloměru, úředních záznamů Policie ČR a principy měření a technický stav rychloměru a jeho ověřování podle zákona o metrologii. To vše žalovaný podrobně popsal a skutkový stav podřadil pod porušenou právní normu. Skutkový závěr zjištěný městským úřadem podrobil žalovaný pečlivému přezkumu a označil ho za zjištěný po právu. Byl dodržen princip omezené materiální pravdy a nebyly porušeny zásady činnosti správních orgánů podle správního řádu, včetně zásady oficiality a procesní ekonomie řízení.
38. Žalovaný označil odmítnutí dalšího navrhovaného dokazování za zákonné, a to tím spíše, že žalobce nepředložil na podporu svých tvrzení žádný důvod. Otázka specifikace přístroje či metody měření rychlosti jsou otázky technické a nikoliv právní. Postačuje povinnost Policie ČR používat ověřená měřidla. Právní normy upravují pouze vztahy adresátů právních předpisů (srov. nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 868/11).
39. Dokazování v dané věci proběhlo v souladu s § 2, § 3 a § 50 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Žalovaný považoval provedené důkazy za dostatečné, žalobce svou přenesenou důkazní povinnost neunesl a nepředložil na podporu svých tvrzení žádný důkaz.
40. Nedůvodná byla námitka, že se městský úřad nezabýval materiálním aspektem přestupku. Žalovaný obecně konstatoval, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. Daný případ se ničím neodlišuje od běžně se vyskytujících případů, a proto lze uplatnit citované pravidlo. Překročením nejvyšší dovolené rychlosti mimo obec o více jak polovinu stanoveného rychlostního limitu dané skutkové podstaty je natolik významné, že samo o sobě porušuje společenský zájem na dodržování pravidel silničního provozu a na bezpečnosti tohoto provozu. Takto závažné porušování pravidel silničního provozu nelze tolerovat. Žalovaný podotkl, že u přestupků týkajících se překročení nejvyšší dovolené rychlosti se materiální stránka posuzuje mimo jiné vzhledem k nejvyšší dovolené rychlosti stanovené zákonem o silničním provozu pro jízdu, v tomto případě pro jízdu mimo obec.
41. Námitka žalobce, že městský úřad měl prokázat, jak a v čem byla porušena nebo ohrožena bezpečnost, byla lichá. Formálním znakem skutkových podstat přestupku, podle nichž bylo jednání žalobce kvalifikováno, není ohrožení jiných účastníků silničního provozu. Stejně se tak pro naplnění materiálního znaku nevyžaduje, aby jednáním žalobce byl skutečně ohrožen něčí život, zdraví či majetek. Postačuje, že jednáním došlo k ohrožení zájmu společnosti a nikoliv ohrožení konkrétních jednotlivců. Působení pravidel provozu na pozemních komunikacích má výrazně preventivní charakter.
42. V posuzované věci nešlo o hraniční případ, šlo o porušení legitimního očekávání ostatních účastníků silničního provozu a společenskou nebezpečnost nesnižují ani okolnosti spáchání přestupku, jako např. špatný technický stav komunikace, k ohrožení postačuje ohrožení zájmu společnosti, nemusí dojít k ohrožení osob a majetku, pravidla silničního provozu mají výrazně preventivní charakter.

43. Svoboda jednotlivce končí tam, kde začíná svoboda ostatních. Dodržování nejvyšší dovolené rychlosti a pravidel silničního provozu vypovídá o slušnosti jednotlivce a jeho respektu k hodnotám, které jsou těmito pravidly chráněny a neúčtě k těm, kteří pravidla dodržují a oprávněně se spoléhají na to, že je ostatní budou dodržovat také.
44. K námitce nesprávného označení místa přestupku odkázal žalovaný na výrok rozhodnutí městského úřadu a na to, že místo spáchání přestupku bylo vymezeno jednak označením pozemní komunikace, katastrem obce a lokalizací místa měření, včetně konkretizace záchytného bodu a dále upřesněno směrem jízdy dotčeného vozidla. Tím bylo legitimně dosaženo požadavku na výrok rozhodnutí o přestupku podle § 77 zákona o č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o přestupcích“) ve vazbě na § 68 odst. 2 správního řádu. Skutek je dle ustálené praxe určitá událost ve vnějším světě, charakterizovaná určitým jednáním a jeho následkem. Vlastnické vztahy k pozemku pod komunikací jsou ve věci irelevantní.
45. Nad rámec odvolacích námitek žalovaný posoudil, zda byly dány podmínky k projednání přestupku v nepřítomnosti žalobce. Řízení ve věci bylo zahájeno dne 12. 7. 2016, kdy bylo žalobci doručeno oznámení. Městský úřad nařídil ústní jednání na den 4. 10. 2016, předvolání bylo doručeno dne 22. 9. 2016, tedy s dostatečným předstihem. Až den před jednáním městský úřad obdržel písemnou omluvu zaslanou zmocněncem bez uvedení důvodu. Současně zmocněnec omluvil účast žalobce s tím, že ten se nemůže dostavit z důvodu plánovaného pobytu v zahraničí. Takto učiněná omluva nebyla nijak dále doložena, není náležitá, bezodkladná, včasná a neobsahuje relevantní důvody. Podle plné moci za sebe zmocněnec mohl nechat jednat svého zástupce. Městskému úřadu nic nebránilo v tom, aby postupoval podle § 74 odst. 1 zákona o přestupcích a věc projednal v nepřítomnosti žalobce. Tento postup shledal žalovaný jako správný a v souladu se zákonem.
46. Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba **není** důvodná.
47. K zániku odpovědnosti za přestupek podle § 20 odst. 1 zákona o přestupcích nedošlo, neboť přestupek byl spáchán 20. 5. 2016 a napadené rozhodnutí žalovaného nabylo právní moci dne 6. 2. 2017.
48. Skutková podstata přestupku podle účinné právní úpravy existuje i ke dni vydání rozsudku, a to včetně shodné právní úpravy sankcí, proto soud posuzoval souzenou věc podle hmotněprávní úpravy účinné v době spáchání přestupku v souladu s § 7 odst. 1 zákona o přestupcích.
49. Jako nedůvodnou shledal soud **námitku nezákonného nerespektování omluvy**.
50. Podle § 74 odst. 1 zákona o přestupcích, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí, *o přestupku koná správní orgán v prvním stupni ústní jednání. V nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu.*
51. Žalobce se prostřednictvím zmocněnce omluvil, avšak omluvu nijak nedoložil – ani omluvu žalobce, ani omluvu zmocněnce, která navíc nebyla odůvodněna vůbec.
52. Aby šlo o náležitou omluvu, musí v ní být dostatečně konkrétním způsobem předestřen důležitý důvod, pro který není možná účast na ústním jednání. Řádné doložení důvodů omluvy je na tom, kdo se z jednání omlouvá. Současně je nutné u omluvy splnit požadavek na to, aby byla správnímu orgánu sdělena bezodkladně po vzniku překážky, která v účasti

na jednání brání. K bezodkladnosti omluvy jako součásti požadavků na náležitou omluvu lze podpůrně poukázat na § 59 správního řádu *in fine*, kde se v souvislosti s omluvou z osobní účasti při úkonu správního orgánu výslovně hovoří o povinnosti se bezodkladně omluvit. Vzhledem k obdobné funkci omluvy ve smyslu § 59 správního řádu a omluvy ve smyslu § 74 zákona o přestupcích dopadají na omluvu shodné požadavky z hlediska její bezodkladnosti.

53. Osobní účast na ústním jednání o přestupku je právem, které může obviněný z přestupku realizovat, a to i prostřednictvím svého zástupce. Výkon tohoto práva předpokládá určitý stupeň součinnosti správního orgánu a osob, které se jednání účastní. Správní orgán musí dostát své povinnosti řádně obviněného předvolat, vyvinout úsilí k zajištění přítomnosti případných svědků apod. Je nutné si uvědomit, že nařízením jednání na určitý termín jsou pro tento den blokovány kapacity správního orgánu. Stanovení termínu ústního jednání má v případě předvolání svědků dopad i na další osoby. S ohledem na omezené kapacity správních orgánů, případnou nutnost provádění svědeckých výpovědí apod., je nevhodné, aby docházelo na poslední chvíli k přesunu termínu již nařízeného jednání. Z tohoto pohledu byl do zákona vtělen požadavek náležité omluvy, přičemž jedním z aspektů náležité omluvy je i její bezodkladnost. Součástí úkolů správního orgánu je i posouzení, zda jde o omluvu řádnou, a případně také ověření údajů, kterými je omluva podložena, což přirozeně vyžaduje určitý čas.
54. Z naznačených důvodů je vhodné, aby se správní orgán dozvěděl co nejdříve o překážce, která brání obviněnému z přestupku či jeho zástupci v účasti na ústním jednání, jelikož jen tak lze co nejsnáze minimalizovat případné dopady přesunu termínu jednání na další osoby a na činnost správního orgánu samotného. Požadavek, aby omluva z ústního jednání byla správnímu orgánu sdělena bezodkladně po vzniku překážky v účasti na jednání, není nikterak zatěžující či nepřiměřená. Naopak v bezdůvodném oddalování okamžiku sdělení omluvy správnímu orgánu lze spatřovat znaky obstrukčního jednání.
55. Posouzení důležitosti důvodu svěřil zákonodárce správnímu orgánu a jeho správnímu uvážení při výkladu neurčitě právního pojmu *náležitá omluva a důležitý důvod* omluvy. Podle § 78 odst. 1 věta druhá s. ř. s. soud správní uvážení nepřezkoumává, pokud správní orgány nepřekročily jeho meze nebo jej nezneužily. V daném případě soud při výkladu uvedených neurčitých právních pojmů nezjistil ani překročení mezí správního uvážení, ani jeho zneužití. Ostatně ani žalobce vůbec nekonkretizuje, jak a čím měly být zneužity či překročeny. Žalobce za dané situace nemohl legitimně očekávat, že přestupek nebude městský úřad dne 4. 10. 2016 projednávat.
56. S ohledem na průběh celého správního řízení u správních orgánů obou stupňů je třeba vykládat uvedené neurčité právní pojmy v kontextu celé situace, včetně zjištěného skutkového stavu, obsahu námitek a jednání obviněných - srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2009, č. j. 7 As 28/2009-99, www.nssoud.cz, podle kterého *důležitost důvodu omluvy obviněné z přestupku a jejího zástupce (advokáta) z neúčasti u ústního jednání (§ 74 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích) je třeba posuzovat z hlediska jejího pořadí, obsahu, v jakém stadiu řízení byla omluva uplatněna (doba od zahájení správního řízení nebo doba do zániku odpovědnosti za přestupek), o jak dlouhý pobyt advokáta (zástupce) v zahraničí jde, zda ze spisu či jiných skutečností nevyplývá jakákoliv obstrukční snaha či potřeba obviněné z přestupku nebo jejího zástupce působit průtahy v řízení nebo dosáhnout zániku odpovědnosti za spáchání přestupku apod.*

57. V posuzované věci byl žalobce k jednání předvolán s více jak třítydenním předstihem. Předvolání bylo předáno k poštovní přepravě dne 12. 9. 2016, dne 13. 9. 2016 byl žalobce vyzván k vyzvednutí zásilky; převzal si ji dne 22. 9. 2016 a dne 29. 9. 2016 udělil plnou moc advokátovi. Odpovědnost za volbu zmocněnce nese žalobce. Pokud zmocněnec zaslal omluvu pozdě, neuvedl důvod své omluvy a současně navíc omluvy vůbec nijak nedoložil, nemůže se jednat o omluvu náležitou.
58. Odpovědnost za doložení důvodů nese žalobce. K problematice povinnosti správního orgánu vyzývat obviněného k doložení dalších důvodů omluvy se Nejvyšší správní soud již vyjádřil v rozsudku ze dne 27. 1. 2015, č. j. 6 As 215/2014–25, ve kterém konstatoval, že *„stěžovatel nemá pravdu, když tvrdí, že ho měl městský úřad vyzvat k doložení dalších důvodů omluvy z ústního jednání, pokud měl pochybnosti. Důkazní břemeno ohledně prokázání náležitosti omluvy totiž leží na osobě, která omluvu podává. Bylo tedy pouze věcí stěžovatele, aby doložil důvody omluvy ospravedlňující. Úkolem magistrátu nebylo poučovat stěžovatele o tom, jaké by měl předložit důkazy a důvody omluvy.“*
59. Citovaný závěr byl následně korigován rozsudkem ze dne 9. 7. 2015, č. j. 6 As 97/2015–27, kde bylo uvedeno, že *„nelze dát obecně platnou odpověď na otázku, kdy správní orgán vystačí s posouzením náležitosti omluvy na základě důkazů předložených obviněným, a kdy by měl naopak vyzvat obviněného k odstranění vzniklých pochybností o důvodu omluvy, příp. o její včasnosti. Vždy bude záležet na konkrétních okolnostech případu. Střetávají se zde totiž základní zásady správního řízení. Ty na jednu stranu vyžadují, aby správní orgán bral ohled na oprávněné zájmy účastníka řízení, poskytl mu řádné poučení a umožnil mu uplatňovat jeho procesní práva (srov. § 2 odst. 3, § 4 odst. 2 a odst. 4 správního řádu), na druhou stranu však též zavazují správní orgán, aby usiloval o dosažení řešení, které je v souladu s veřejným zájmem (v přestupkovém řízení půjde o potrestání pachatele), a aby rozhodoval bez zbytečných průtahů (srov. § 2 odst. 4, § 6 odst. 1 správního řádu). Zásadně platí, že břemeno prokázat náležitou omluvu z ústního jednání tíží toho, kdo omluvu podává.“*
60. Přitom již jen skutečnost, že se nejedná o omluvu bezodkladnou, vede k závěru, že se nejedná o omluvu náležitou ve smyslu § 74 zákona o přestupcích.
61. V posuzované věci nebyl městský úřad povinen stěžovatele informovat o tom, že jeho omluva nebyla náležitá ve smyslu § 74 zákona o přestupcích. Břemeno prokázání náležitosti omluvy leží na osobě, která omluvu podává.
62. S ohledem na vše výše uvedené nelze předmětnou omluvu žalobce z jednání považovat za náležitou ve smyslu § 74 zákona o přestupcích. Správní orgán tedy mohl věc projednat v jeho nepřítomnosti.
63. Neopodstatněná je námitka, že nebyl naplněn **materiální znak přestupku**.
64. Lichá je námitka, že se správní orgány obou stupňů nevypořádaly s materiálním aspektem přestupku. Jak soud citoval z obou rozhodnutí výše, oba orgány se jím podrobně zabývaly a s jejich argumentací se soud ztotožnil.
65. Žalobce překročil nejvyšší dovolenou rychlost při jízdě mimo obec o 78 %. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2012, č. j. 1 As 118/2012-23, *materiální stránku přestupku podle § 22 odst. 1 písm. f) bod 3 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, je nutno posuzovat vzhledem k nejvyšší povolené rychlosti stanovené § 18 odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, pro jízdu v obci (50 km/hod), nikoli k hranici zavedené kvalifikujícím znakem skutkové podstaty tohoto přestupku (70 km/hod). V posuzovaném případě vzhledem*

k tomuto právnímu názoru nelze o značné závažnosti protiprávního jednání žalobce vůbec pochybovat, což vyjádřily výslovně a jednoznačně i správní orgány obou stupňů v napadených rozhodnutích.

66. Podle § 2 odst. 1 zákona o přestupcích je přestupkem *zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně*.
67. Pokud jde o samotný materiální znak přestupku upravený v uvedeném ustanovení, chráněným zájmem zde je zejména organizace dopravy a zajištění její bezpečnosti. K naplnění materiální stránky přestupku přitom postačí i jen ohrožení chráněného zájmu.
68. V této souvislosti lze zmínit např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45, z něhož jednoznačně vyplývá, že naplnění formálních znaků skutkové podstaty přestupku bude běžně znamenat i naplnění znaku materiálního, tedy porušení nebo ohrožení určitého zájmu společnosti, resp. jen v případě přistoupení dalších významných okolností bude moci být uzavřeno, že k naplnění materiální stránky nedošlo. V daném případě však žádné takové významné okolnosti nenastaly.
69. Žalobce značně překročil nejvyšší dovolenou rychlost při jízdě mimo obec, uprostřed komunikace bez středových a krajních svodidel, poblíž křižovatky a musel si být nepochybně vědom, že nejvyšší dovolenou rychlost překračuje. V řízení nebylo zjištěno nic, co by nasvědčovalo o opaku. Žalobce má řidičské oprávnění již od roku 1991, proto si musel být vědom rychlostního limitu mimo obec, jeho značného překročení při řízení vozidla i ohrožení, které způsobuje. Úvahy správních orgánů o materiálním znaku přestupku byly v souladu se zákonem a zjištěným skutkovým stavem o hodnotě naměřené rychlosti i nejvyšší dovolené rychlosti v daném místě (ostatně ani jednu z hodnot žalobce nerozporoval).
70. Nutno dodat, že žalobce jízdou o rychlosti 161 km/h porušil legitimní očekávání ostatních účastníků silničního provozu.
71. Žalobce si musel být vědom i značného překročení nejvyšší dovolené rychlosti, tedy míry překročení limitu. Žalobce coby držitel řidičského oprávnění musel vědět, že v daném úseku komunikace je nejvyšší dovolená rychlost 90 km/h (§ 18 odst. 3 zákona o silničním provozu). Na tachometru (rychloměru) ve vozidle musel žalobce vidět, jakou rychlostí jede. Žalobce jako řidič byl povinen svůj rychloměr sledovat. Podle § 3 odst. 2 zákona o silničním provozu *řídít vozidlo nebo jet na zvířeti může pouze osoba, která je dostatečně tělesně a duševně způsobilá k řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti a v potřebném rozsahu ovládá řízení vozidla nebo jízdu na zvířeti a předpisy o provozu na pozemních komunikacích*. Ostatně, podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2009, č. j. 1 As 73/2009-78, řidič vozidla je v zásadě odpovědný za spáchání přestupku [podle smyslu § 22 odst. 1 písm. f) bodu 3 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích], i tehdy, pokud k překročení maximální povolené rychlosti dojde za situace, kdy ve vozidle nefunguje rychloměr.
72. Úvaha o tom, zda jde o čin, který není trestným činem pro nedostatek škodlivosti pro společnost, se zásadně uplatní v případech, ve kterých posuzovaný skutek z hlediska spodní hranice trestnosti neodpovídá běžně se vyskytujícím trestným činům dané skutkové podstaty (srov. usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 27. 9. 2017, sp. zn. 11 Tdo 344/2017, www.nsoud.cz). Toto pravidlo je použitelné i v souzené věci. Rychlost 161 km/h na komunikaci bez středových svodidel s dovolenou nejvyšší rychlostí 90 km/h

(tedy rychlost o 78 % vyšší, tj. nikoli marginální překročení rychlosti) nelze rozhodně považovat za čin s nedostatkem škodlivosti pro společnost.

73. Lichá je námitka, že se správní orgány nevypořádaly s námitkami žalobce na jasné **zjištění místa přestupku**.
74. Ke všem žalobcovým námitkám, obsaženým v omluvě a odvolání, se správní orgány vyjádřily (jak je podrobně citováno výše) a soud se s jejich argumentací ztotožnil.
75. Dle § 77 zákona o přestupcích platí, že výrok rozhodnutí o přestupku, jímž je obviněný z přestupku uznán vinným, musí mj. obsahovat též popis skutku s označením místa a času jeho spáchání, vyslovení viny, druh a výměru sankce. Ostatně, žalobce nenamítá, že by skutek mohl být zaměněn s jiným, což je hlavním účelem dostatečně přesného vymezení místa (stejně jako času a způsobu spáchání). Jak vymezil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 5. 2015, č. j. 9 As 291/2014–39, smyslem přesného vymezení skutku ve výroku rozhodnutí je, *...aby sankcionované jednání nebylo zaměnitelné s jiným jednáním. V rozhodnutí, jímž se trestá za spáchaný přestupek, je nezbytné postavit najisto, za jaké konkrétní jednání je subjekt postižen. To lze zajistit jen dostatečnou konkretizací údajů, které skutek charakterizují. Taková míra podrobnosti je nezbytná pro celé řízení, a to zejména pro vyloučení překážky litispendence, dvojího postihu pro týž skutek, pro vyloučení překážky věci rozhodnuté, pro určení rozsahu dokazování a pro zajištění řádného práva na obhajobu.*
76. Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 28. 5. 2015, č. j. 9 As 291/2014–39, uvedl, že místo spáchání přestupku lze vymezit např. za pomoci uvedení čísla popisného budovy v blízkosti místa spáchání přestupku, popř. zmíněním v blízkosti stojícího dominantního objektu či za pomoci souřadnic GPS, přičemž vadou výroku není ani neuvedení směru jízdy vozidla. Ve věci sp. zn. 5 As 88/2016 Nejvyšší správní soud akceptoval označení místa spáchání přestupku „*na pozemní komunikaci v Hradci Králové v ul. Pražská (v blízkosti kostela)*“ s odkazem, že žalobci i soudu v Hradci Králové je známo, jaké jsou místní poměry.
77. Z rozhodovací činnosti Nejvyššího správního soudu lze poukázat rovněž na rozsudek ze dne 21. 12. 2016, č. j. 1 As 248/2016–31, podle kterého je dostatečné označení přestupku ve výroku takto: „*Dne 21. 11. 2014 ve 20:35 na silnici I. tř. č. 26 v obci Březí ve směru na obec Dražnov, jako řidič motorového vozidla Volvo V70, RZ X za jízdy držel v ruce hovorové zařízení.*“
78. V posuzovaném případě je označeno místo spáchání přestupku jak přesným popisem místa, tak GPS souřadnicemi. Navíc byl žalobce zastaven hlídkou Policie ČR bezprostředně po spáchání přestupku, takže dobře věděl, o jaké místo se jedná. Nadto při jednání dne 4. 10. 2016 byly provedeny důkazy mapovými podklady, které označení místa nad rámec dostatečného označení ještě dále doplnily. O místě spáchání přestupku tak nevznikly žádné pochyby.
79. **Skutkový stav** byl i v tomto směru zjištěn řádně a soud se s jeho zjištěním ztotožnil s městským úřadem a žalovaným. O totožnosti pachatele přestupku nebylo pochyb.
80. Žalobce byl hlídkou Policie ČR zastaven ihned po zjištění překročení rychlosti, jak bylo podrobně citováno z podkladů napadených rozhodnutí. Řidič zastaveného vozidla předložil policistům řidičský průkaz. Žalobce převzal předvolání a krátce poté udělil plnou moc k zastupování v řízení o přestupku. Podpis žalobce na oznámení přestupku, doručence k předvolání, plné moci pro správní řízení i na plné moci přiložené k žalobě je shodný.

81. Závěrem soud shrnuje, že správní orgány zjistily správně skutkový stav, vybraly správně právní předpisy, pod které jej subsumovaly a z toho vyvodily v souladu se zákonem správné skutkové i právní závěry, se kterými se soud ztotožnil.
82. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III.) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, protože se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok II.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 28. února 2018

JUDr. Martina Radkova, Ph.D. v. r.
samosoudkyně